
Marit Nybakk (Indlæg)

Fra min side er dette kommentarer på vegne av det kommende Presidiet for 2013.

«Den nordiska modellen i en ny tid» er en ambisiøs tittel og kanskje veiviser for formannskapet for Nordisk ministerråd i 2013. Jeg vil takke det kommende svenske formannskapet for et krevende program for det kommende året. Programmet vil også videreføre det arbeidet som allerede er på gang, både i Nordisk ministerråd, under det nåværende formannskapet, og i Nordisk råd. Programmet er opptatt av at vi i fellesskap skal møte de utfordringene som våre land står overfor, og – ikke minst – sikre at den nordiske modellen er bærekraftig også framover.

Det er viktig for både regjeringssiden og parlamentarikersiden at vi jobber mot de samme mål. Vi kan nok ha ulike standpunkt i en rekke saker – det har vi, og det skal jeg love at vi kommer til å ha. Men det er i brytningen mellom de ulike ideene og de politiske oppfatningene at de gode robuste resultatene blir til. Når meninger brytes mot hverandre, da skaper vi politikk.

Med finanskrisen som bakteppe er det viktig og riktig at programmet også retter seg mot ungdomsarbeidsledigheten. Jeg har lyst til å si at ungdomsarbeidsledigheten i Europa er helt uakseptabel, men den er også en veldig stor trussel mot vår framtid. Derfor er det viktig at ungdomsarbeidsledighet blir et hovedtema under det svenske formannskapet og for Nordisk råd i 2013. Vi vil sterkt støtte dette.

Vi ønsker å bidra til å finne fram til tiltak for å redusere ungdomsarbeidsledigheten. Det vil vel komme fram også på torsdag at

---

Nordisk råd i 2013 ønsker at Ministerrådet og rådet sammen kan holde et utdanningspolitisk toppmøte, hvor vi bl.a. bør belyse frafall i skolen og hvordan utdanning kan matche arbeidsmarkedet – se litt på det felles arbeidsmarkedet og synkronisering av utdanning innen Norden.

Det har vært sagt mye om den nordiske modellen tidligere i dag. Jeg finner likevel grunn til å komme med noen kommentarer. Jeg mener at den nordiske modellen består av fire komponenter.

Det er først og fremst naturligvis en økonomisk modell med blandingsøkonomi – markedsøkonomi der markedskreftene og privat sektor reguleres av staten, og der det er store velferdsstater og statlig infrastruktur. La meg sitere utenriksministeren fra Norge som sier at den nordiske økonomiske modellen består av at vi skaper, og så deler vi. Dette er det vi ønsker at vi skal fortsette å gjøre.

For det andre en arbeidsmarkedsmodell med et trepartssamarbeid, der staten har spilt en rolle sammen med partene i arbeidslivet. Det har skapt vekst og stabilitet, og derfor løper heller ikke våre fagforeninger i gatene fordi de oppnår resultater i det systemet vi har.

For det tredje: Velferdsmodellen vår er universell, og den dekker alle. Velferden finansieres hovedsakelig over skatteseddelen, og så vil kanskje noen si at det er det lett for en norsk dame å si.

Så er det høy kvinnelig sysselsetting, det er det fjerde jeg vil legge vekt på. Vi pleier å si i Norge, når vi får utenlandske politikere på besøk, at det som virkelig skaper verdier hos oss – ja visst har vi olje, men den kan fort bli borte – er den høye sysselsettingen, og ikke minst at vi har kvinnene våre i arbeidslivet. Dette startet selvfølgelig på 1970- og 1980-tallet, hvor det ble nødvendig med framveksten av velferdsstaten og arbeidsplassene kom, og kvinnene strømmet inn i dem. Vi fikk barnehager, mammapermisjon og pappapermisjon. Og kan jeg få legge til: Feminismen og likestillingen har gjort den nordiske modellen så mye, mye varmere og mykere, og det vil vi også at skal fortsette.

I vår tid er også respekt for hverandre i et flerkulturelt samfunn viktig, det dreier seg også om menneskerettigheter for grupper og enkeltpersoner. Den svenske statsministeren var også inne på det.

Det svenske programmet for Ministerrådet griper rett inn i mange av disse problemstillingene som også har så stor betydning for Nordens innbyggere, og det griper inn i den dagsaktuelle politikken. Den kommende generalsekretæren for Nordisk ministerråd, Dagfinn Høybråten, som i hvert fall har sittet i salen her og fortsatt er medlem av Stortinget enn så lenge, uttalte for et par år siden at vi må ta politikken tilbake. Og: Ja, det skal vi gjøre.

Jeg skal snart slutte, men kan jeg bare få legge til at samarbeid om forsvars- og sikkerhetspolitikk med respekt for den sikkerhetspolitiske forankringen som det enkelte land har, er noe av det mest dynamiske som skjer. Det kommer vi også til å jobbe med i året som kommer både på regjeringnivå og i Nordisk råd. Så ble det nevnt internasjonal solidaritet. Det vil jeg også sterkt støtte.

Og helt til slutt: Sammen skal vi jobbe for at den nordiske modellen skal være robust og bærekraftig også i en ny tid.

Informasjon

Tale nummer

49

Type

Indlæg

Person

[Marit Nybakk](#)

Speaker role

Præsidiets talsperson

Dato

30.10.12 19:15